بیوسی

دعبدالهادي ریشاء

داشعارو دوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجموعي نوم - بېوسي
شاعر - عبدالهادي ریشاً
دليکلو کال - ۱۳۷٤ هـ.ش
د چاپ ځای - کراچي
د چاپ شمېر - پنځه سوه ټوک
خطاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

اهداء

دا د بیوسی مجموعه د هغو کوږداګو، زوی مړو او مور مړو پاک نیت ته چي د ناښادو اولسو د ښاديو صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو ککریو سره د ډک زړونه د مځکي په غېږ ورو ستل سوي دي اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پښوکرزو د لمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مي توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو د (بېوسي) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسي حضور ته يې وړاندي کړم. زه پسر خپل بول و درېدم، خپله گايه مي دا ده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

تر هغه گړيه پوري تر څو چي د پښوکرزو د مجموعې په باب ما ته د محترمو استادانو، شعر پوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائيد او تنقيد حالونه راتلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ویونکي کوربنادي بهٔ څه پکښې وواېي. نومي ولی په هوا زړه مي کښانده وو. کله چي پوه سوم چي د پښتوکرزو مجموعه بیخي چاله نظره نده غوړځولې، نه يې يوڅنګه ته، پر کش کړې دی، وروسته مي نو پرځان یک سنده کړه. زړه مي پر پښتی سو. یو څه ناڅ مي پرکښېنوست. چاچي زه د پښتوکرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً، غیاباً اومخامخ غټولی یم. دوی دي د سیالانو سرسي. زه يې ممنون کړم.

او هغه کوربنادو چي د مجموعې پر بعضي ځایو تنقید نیولی دی. د هغوتردا پاک دین وګرزم چي پر یوه مخ يې نده کزلې. او هغه بنادمنو او صاحب نظرانو چي بنه نظر او لاربنونه يې راته کړېده. دوی ته سلامه دي، غیبي سپاره دي ملهٔ وي، کوريي ودان.

ښاغلو لوستونکو!

ما به دغه د (بېنوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای. خوزه د ژوند په نورانګل اخته وم. د بلي خوا چي مي دچاپ د پاره خالړي څه غرانونه ټول کړي وه. په هغه بنی د ګرانۍ داسي هنبهٔ، باد ننوتۍ چي د غرانو زیبزه سکه يې داسي ورسولولې وه چي غران د غازارزش خوشه کوېي د خوشکۍ ترونن يې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د چاپ د پاره نه بسېدل، نوره لېښه، د ېښه مانه دړلودل چې د هغه څخه یوڅه راواخلم او د چاپ مصرف ته یې ورکړم. نو اریان، پهاریان پاته وم، په چاپ پورې یې اوګاره وم. یوڅاته چې مې امېد دړلود هغه ته چې مې ورياده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان یې وځراوه، نه و ټوخېدی. په داسې وخت کې نو ماوار و سړی خامخا واسرنګه کېږي. دامې هم ځان ته عار باله چې ریشا' دې دیوې مجموعې د چاپ د پیسو په خاطر ځان د اووممحمد وپوروړی کړي. دامې هم نسوای منلای، نه مې وړ بلل چې لیکلې چاپ ته آماده مجموعه دې دغه سې ناچاپه پاته سي. باره مې زړه راغوند کړئ. ما ویل "څه توکل یې پرهغه چې بارانونه اوروي".

راولاړ سوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې و وهلې. په ارزان بیه کاغذ پسي مې بازارونه مټ کړه. په چونګې، چونګې د صورت په سوهانګې مې دونه پیسې برابرې کړې چې دا دېپوسې مجموعه په چاپ کړم، او ستاسې حضور ته یې وړاندې کړم. ما خودا کار د-نس په خوزو وکې. اوس نو پر تاسې ده چې نوکې وخت ورو باسئ او دېپلا ویلو زحمت پر ځان تېر کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د بېوسۍ په دغه مجموعه کې
سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.
د دې کراستې يا گدلي شنل په تاسي اړه لري.
زه به تر هغو پورې غابښ وچیچم، چې تاسي يې توري و
سپيني شنل سوي وبولئ خپل د قضاوت د ترازوو پلو
ته ورغوړ څوئ.
تاسي ته به ياد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه
د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کرزود مجموعې په سر
کې لا دا خبره ستاسي تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې
څخه مې بعضي اشعار د چاپ د پاره د لته راټيل
کړه. او بعضې نورې لکه:- د
لوی استاد علامه عبدالحي (حبيبي) مرثيه چې د (پښتو ټولنې)
په مجله کې دا کادمې له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا)
وېرنه د کندهار په مجله کې چاپ سوې ده. برعلاوه (۵۰۰) پاڼې
يې گسټتر، او نشر سوي هم دي. د محمد گل (نوري) د مړينې
په يوه تلين کې چې د سرحداتو او قبائيلو د وزارت له خوا نيو-
ل سوئ وو، ما هلته هم د ده په ياد يو شعر ووايه چې البته
نشر سوی به وي. د جمال عبدالناصر مرثيه چې ما د ده
د مړينې په دوهمه ورځ ووېل، بيا مې و مصرته د ده دفتر
ته وليږل. کاگارين چې لمړی ځل د فضا په سفر ولاړ، او بېرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

را کښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ کړی، او د ده د دفتر ته مې پس له څه وخته واستوئ چې خبر یې د (ازوستیا) روسي جریدې خپور کړی. د لمړي پلا دپاره چې (آرم ستراګ) امریکایي پرسپوږمۍ قدم کښېښنود، ماد ده په شان کې هم یو شعر جوړ کړی. په یوه بېته کې مې ثبت کړی، نو ګوره چې هغه بېته به اوس چېري وي؟ د غسې زمانو ر شعرونه په مختلفو جرید و په مختلفو وختو کې خپاره سوي دي. لکه :- د اولسي جرګې په مجله کې، د سولې د جبهې په جریده کې، د اوسني لیکوالو په دریم ټوک کې او نورو اخبارو کې چې زما سره یې نه تاریخ سته نه مې شعرونه بیاد دي.

خو اوس هم یو څه شعرونه د توَمنې په اندازه راته پاته دي. که نور سره براېر سوه بیا به نو د خیره سره خبري کوو. چې بیا د بلدي د ګوروان کاندرا- ونه سي. اوس یې د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خیال وي چې د دې مجموعې اشعار به دونه شیریني ولري لکه شیر پیره یا به داسې مفرح دل ودماغ وتسکین د هندهٔ اعصاب وي چې په هر ګوندي کې به یې ترنګ خوشي پرته وي. نو دا ګمان مو بېځایه بولم. ځکه په دې شعرو کې د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځګو خزکی، د ځیز غاله مغزو جزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه د زلزلو چغکې او د زړه درزونه، دردونه، غمونه، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به خوا درووهي. خو د پېلادو يلو توصيه يې زه څکه درته کوم چي، تاسي بيا هم د اولسو په جګرخونيو کي ورسره ګډ او شريک سئ، چي دوی يوازي په غم کي پاته نسي او پر دي تور ه ټمبله ټوله داغ ديدګان او غمجن سره کښيني او پاتا سره ورکي وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامي د دې مجموعې نوم په دې خاطر بېوسي، وټاکئ، چي ټوله نا خوالي، ساړه اسويلي، دردونه، نادودي زموږ بېوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم بېوسي، زموږ په پيڅه دي. تر دې حده پوري بېوسه او بېر- ندوکي يوچي د پېشي د تښه څخه هم بېرېږو. ها نور خولا پرېږده. دا زموږ بېوسي نه بولې؟ چي پر يوه تېک يې راته اېښې ده. په سر مو راته ګوري، توري يې راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندي يو. د سياه سرو ژړاوي، بنراوي، الله لاوي دي. هلکان ځان د ډاګه، ډاګه وهي، پر خوله لوږ و د پورته کيدو څوک نسته. په سترګو کي مو خاوري رډ، بډ پاشل کيږي. تا ټوبۍ مو ورک دئ. د خدای پراوبجه مو څوک نه پريږ دي. په هر ځای کي شېر خطيان يو. په جېب کي شانزده، په کندري کي سپېروني ندئ پاتــــه.

لښي وپټي شتمنۍ موځغلوي. د خپلو هستيو بې سرپه چيچه ايستلي يو. تېغونه او ارزی لا د لاسه راباندي صافوي. د دغه واقعيتو په نظرکي نيولو سره مي د دي مجموعې نوم ،بېوسي، وټاکئ. چي د اکثرو جملو څخه هم دا نغښتي اوبېوسي ږغ او مفهوم راوزي. موږ بېوسه نه وو خو اوس زموږ وس غښتو وسدارانو وړی دی.

خاوري عبدالهادی رښتا

منــــه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي دوستان یې (کبلی) بولي راته ټینګ سو چي ستا د غه د بېوسی مجموعه دا ګبنت د چاپ د پاره زه لیکم. ماورته وویل چي "دا خو د زوی زېری دی. مګر ستا خط کله دوایې دی؟" خو ده ټینګار کاوه. ویلې "د طواء تکی دی که یې بیله ما بل څوک ولیکي". ورسره ښه مي کړه. ماویل "ودي ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نویسی یو کتاب یې پیدا کی. ورته وجوغېدی. اندر په یوه، یوه نیمه میاشت کي په خط کي دونه باولی سو چي پرخط یې زما باز کښېنوست. مجموعه یې په بشپړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډیر ذکي، پوه او مستعد زلمی دی. استعداد یې د ستاېلو وړ دی. مګر نوښه وکوچي پر هیواد مود بلاسا ختلې ده. د د غسي ډیرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوړه کي ترتلي، لی به لیه او تاک له تاکه ګرزي. پیاز په ګنډه په ډوډی پوري حیران دي. د استعداد د روزلو او تحصیل استادان یې یا نسته یا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دي مجموعې د لیکني د زحمتکښی منته کوم. بیا یې استعداد ستایم چي په لږ وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچي مجموعه يې يك لوخته صافه وليکل. دا
دئ نن يې خط ته ستاسي سترګه هم وړاوړي.
خدایٔ دي ده ته برکتونه وړکي. وزردې وزېږي.
دانسانيت په هره برخه کې د برېوغتي برخي وړته غواړم.
- رېشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره ‖ عنوان	مخ
۱ . لوی ښبتن	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اې خاونده !	۳
٤ . دغه حال دئ چي نه چاغيږو	٤
۵ . لېوه هم پرهېز کوي؟	۵
٦ . حالونه مي راوړي	٦
۷ . بېچاره پروفيسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لاموئه دي پېژندلي ؟	۹
۱۰ . تشي د خولې خبري	۱۱
۱۱ . دخپل زوره ناخبره	۱۳
۱۲ . جنګ پرغله دئ	۱٤
۱۳ . د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵ . للو ، للو	۱۷

لومړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمارہ ـ عنوان — مخ

۱۶ . ملل متحد ته وایم ـــــــ ۱۹
۱۷ . که راتله نو پاخه راځي ـــــــ ۲۱
۱۸ . داخه سوران راغلئ دئ ـــــــ ۲۲
۱۹ . یاران يې بد راه کړه ـــــــ ۲۳
۲۰ . دتولو زړونه دک دي ـــــــ ۲۴
۲۱ . تر مرګه خوب ـــــــ ۲۵
۲۲ . وې شرمولو ـــــــ ۲۶
۲۳ . یاري صداقت غواړي ـــــــ ۲۷
۲۴ . مخ يې راو لګاوه ـــــــ ۲۸
۲۵ . دغه دئ ایثارنو ـــــــ ۲۹
۲۶ . کفن کښ ـــــــ ۳۰
۲۷ . بې باوره وعدې ـــــــ ۳۱
۲۸ . سل د زرګریو د ګګر ـــــــ ۳۲
۲۹ . پس ګردنی ـــــــ ۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ ـــــــ ۳۴
۳۱ . نامېندي ـــــــ ۳۵
۳۲ . حق ده پېره ـــــــ ۳۶
۳۳ . لږګي يې پکار دي ـــــــ ۳۷

دوهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۳۴. د زړه غمچینه	۳۸
۳۵. لوی ختلم په زیرخانه ننوتلم	۳۹
۳۶. بې پرزو موټر	۴۰
۳۷. ژر به د نازه ولویږي	۴۱
۳۸. کوربل	۴۲
۳۹. سر شکوني	۴۳
۴۰. مخ ته کرکنډي	۴۴
۴۱. تماشه یې کوه	۴۵
۴۲. د بل لاس	۴۶
۴۳. تول دی دی	۴۷
۴۴. شخصي حکومتونه	۴۸
۴۵. پښبوته لویږي	۴۹
۴۶. د مغزو عملیات	۵۰
۴۷. تالي ختې	۵۱
۴۸. ورستې هګۍ	۵۲
۴۹. د بند ګۍ ژوند	۵۳
۵۰. د سرونو لوګو	۵۳
۵۱. نه تعلیم نه تربیه سته	۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان	مخ
۵۲ . د غه حال دئ	۵٤
۵۳ . زړه ته مولویږي؟	۵۵
۵٤ . ژړي تلي	۵۵
۵۵ . ولي بل ته اړیو؟	۵٦
۵٦ . د غلو ملګري	۵٦
۵۷ . څنګه وکم؟	۵۷
۵۸ . بې فایدې مجلسونه	۵۸
۵۹ . نیکي غوښتني	۵۹
٦۰ . په وینه بیده	۵۹
٦۱ . وچاته ور زغ کړم؟	٦۰
٦۲ . پرکمه رهي یو؟	٦۱
٦۳ . پښتون پاته سو	٦۲
٦٤ . لاس یو کئ	٦۳
٦۵ . ذ غالیان سو	٦٤
٦٦ . فراري عاشق	٦۵
٦۷ . مردار خواره	٦٦
٦۸ . ترکلکین راته ګوري	٦۷
٦۹ . ګلګل میري	٦۸

شماره ـ عنوان ـــــــ مخ

٧٠. توپک خپل و پردی نه پېژني ـــــــ ٦٩
٧١. بپوسه بو ـــــــ ٧٠
٧٢. پر صراف کلپي نه چلیږي ـــــــ ٧١
٧٣. راغله، ولاړه ـــــــ ٧٢
٧٤. بدي خاطرې ـــــــ ٧٣
٧٥. منافق ـــــــ ٧٤
٧٦. کوږ لاس کوږ مغزی ـــــــ ٧٥
٧٧. بَرګ ګل ـــــــ ٧٦
٧٨. بنه انګور چغال وهي ـــــــ ٧٧
٧٩. پښې نه پر ورځي ـــــــ ٧٨
٨٠. آینده نتیجه ـــــــ ٧٩
٨١. د بیت المال موږ کان ـــــــ ٨٠
٨٢. نه شرم نه حیا ـــــــ ٨١
٨٣. ترکه و ارزانه ـــــــ ٨٢
٨٤. بِسوَک زېږه ـــــــ ٨٣
٨٥. اوږ د زکندن ـــــــ ٨٤
٨٦. پر یوه زخم بل زخم ـــــــ ٨٥
٨٧. بنه کوی بد مه کوی ـــــــ ٨٦

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۸۸ . سگریټ کښنانو!	۸۷
۸۹ . نصوار یانوته	۸۷
۹۰ . خپلې بنکلي ته ځم	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	۸۸
۹۲ . خوندي نسته	۸۹
۹۳ . په ټوک یا ځیره ګزاره	۹۰
۹۴ . د ډالرو مریدان	۹۱
۹۵ . بې سوره سازته اتڼ	۹۲
۹۶ . د غوښو اکسیر	۹۳
۹۷ . جوال شکاف	۹۳
۹۸ . خرامبو	۹۴
۹۹ . ترنس کښته مزدوري	۹۴
۱۰۰ . کږې لارې	۹۵

شپږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصَوّر، خالق، مالک د کاینا تو
ته لایق د حمد، ثنا او د صفاتو

تا راکړي دي بې شمېره نعمتونه
اې منعمَ! معطي د انعاماتو

بینده په زړه آګاه د هر بنده یې
مهربان یې نګهبان د موجوداتو

چې ستا حق ته لار په صدق عملي کړي
هغو یووړه ستا رضا په عباداتو

ته معبود یې عبادت ستا لره بنا یې
پرستش نه کړم د بت او فلزاتو

د شیطان د تیرایستلو پناه غواړم
چې ولاړ نه شم د خونکارو په عاداتو

د صالح نیکوکارانو عمل راکه
ما خوندي کړه د روزګار د جنایاتو

ته هادي یې هدایت هادي ته وکړه
دی خواستګر ستا د مقبولو هدایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ته درېږو

مسلمانان چې د خپل ربّ څخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي
هادي قرآن چې بندګانو ته لېږلی ربّ دی
باید په دوړو کې پروت نه وي تلاوت غواړي
مسلماني تش په خوله نه کېږي عمل ور سره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي
که مؤمنان موږ یو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي
که څوک یواځې لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمې آیات مني د نیم څخه فرقت غواړي
د همسایه سره اسلام د ورور ژوند خوښو
هم د هغو سره دوستي او مودت غواړي
قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي
څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نږدې
څښتن عادل دی د بنده هم عدالت غواړي
خدایه ته رموز عمل ته مه ګوره خدایي ته ګوره
ریښائ په ټول جهان کې سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاوندهٔ!

پاکه ربه ته خالق زه دې بنده یم
ستا له امره څخه لېرې افتاده یم
په ګناه کې یمه ډوب تر سره پورې
د رحمت امید لرمه درمانده یم
شیطانانو یم د لارې اړه ولې
اې ستاره! عفوه غواړم شرمنده یم
په دنیا کې مې هم هیڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده یم
بندګان واړه وتاته یاغي سوي؟
او که زه په بېنا سترګو نادیده یم
نه وروري، نه اخوت، نه مودت سته
پر دې حال به لا تر کله پاینده یم
زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه رېښا کله د چارو ساز نده یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غه حال دئ چې نه چاغېږو

راته وايي چې څوک ښه مخ دړواغ
د هغو خلګو لرمه پر زړه داغ

په خوله قال الله و قال رسول وايي
په خوړک کې مردار خوروي لکه زاغ

په مجلس کې يې د ژبې لمبې وزي
وي د ننه زړه يې تور لکه څراغ

چې د زړه او د خولې لار يې يوه نه وه
منافق دئ غوره ژبه دا ابلاغ

چې يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چېري و باسم د دې سړي سراغ

ولې نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چې د ګلو پر باغچو ګرځي الاغ

که په رنځ د خونرېزۍ سړی اخته سي
نه جوړېږي د خاکشير په نبا داغ

هرګړی د نا بوره مرګ په ګروم کې
ريښا ځنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیوه هم پرهېزکوي ؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز   بد لوي جګي کوډلي په خاکرېز
نعمتونه کړي بدل په تورو خاورو   یا یې لانس کړي په یوه ګړي پالېز
یا نښې راغلي بلبلان وزې د باغه   وا به نه وړي له کارګه د بلبل رېز
یا رمباړه، یا شیشنۍ، یا داړې دل دي   حیوانان کله ویلی سي نیرېز
درنده حیوان دئ هر چا پېژندلئ   نه پو تېزي د دوی پوست په قناوېز
سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي   که بهاند تر آخره وي کارېز
د مردار لانښ په خوړکې ډېر حریص دي   چالیدلئ د کارګه، لیوه پرهېز؟
یو د بل حیات ته وېني د ځان ورکړي   بل جلا د غوندي د وینو وي خونرېز
نښه و بد اعمال د هر چا جلا کېږي   که څوک ولري د عقل والبېز

پر ریشا' د نفس، هوا لښکر سي راغلي
اوس به څرنګه کوي ځني ګرېز

حالونه مي راوړي

آ ښاد منوا! ماغمونه دي راوړي
ما د ګروب هیوا د حالونه دي راوړي

تمول ژوندي يې پرتې باندي ښخېدله
او د مړو مې تصویرونه دي راوړي

یو مخیځه وطن واړه هدیره وو
د قبرو مې فریادونه دي راوړي

سوخته دله پرهار زړونه هلته پاته
ما يې تش آه و دردونه دي راوړي

په نکریځو سره لاسونه هوري ښخ دي
ما نامراده ارمانونه دي راوړي

ما د ساندو د ژړاندو سترګو اوښکي
سیلابونه، سیلابونه دي راوړي

په اوربل يې د اوربل ویښتان پاشان سوه
شاعر څو شعري تارونه دي راوړي

بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي
د خزان مې ژړ بلګونه دي راوړي

پر دیوال ماغزه پراته وه د بیبیانو
د کوڅې مي ولونه، ولونه دي راوړي

د مرګ وزې په ژوندیو پاښېدله
په سند کې مي هډونه دي راوړي

روژاتیانو لا تر کله روژه نیسي
دا دی ما روژه ماتونه دي راوړي

داچې نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ریشاء د غم بیتونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیچاره پروفیسر

تو سر دود وزي په زړه کي اوربلیږي
د کوړې پشان د زړه خونه سوځیږي

په ظاهره روغ، درون لړمون پخته یم
ناخبره د سباچي څه راکیږي

زما په رنګ تاراک بل چاندي لید لئ
صورت نیږي، زړه لړزیږي، سترګي لویږي

د علاج دارومي ندي پیدا سوي
پروفیسر مي په تشخیص لا نه پوهیږي

ډیر تیروني دوست دړځ پوښتنه نکړي
بیګانه خوږي په مرګ لا خوشحالیږي

ریښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي دړوند چاري دي سمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاتې یم یارانو د غمجنو ارمانو سره
نسته شیریني ژوندون تیریږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شونډو غم لرم، غصې لرم
زړه کې ګلومه ځپل درد و نه د غمو سره

چارې ته د عقل اساسي لاره و نه ښودې
شپې او ورځ تیریږي د پرسد ولیونو سره

خلګ او ر اخستي دي په اوښکو کي غوټې وهي
هسې آموخته سوه د سړو و د تودو سره

ژر به آبد یده اولس له ګرمه سړده وخیږي
لار به پرې کوي د وړاندې تګ د کاروانو سره

مه نامیده کیږه ریښا، غم غصې دې لیري کړه
ځان دي کړه نژدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي؟

د غه څوک دي چې یې وږني هم یې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چې یې د ورځي ؟
د غه څوک دي چې د ورور د جیب یې باسي ؟
په رقم، رقم نوموېي خنا باسي
د غه څوک دي چې ښهري خلک د کوره ؟
د غه څوک جلا کوي خپل ورور د ورور ؟
د غه څوک دي چې قبرونه یې ړېږي ؟
کور، کوڅه، مسجد بنارونه یې نړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د دې عصر زمریان که چغالان دي؟
چې خورک یې د خپل ورور د کور چرګان دي
دوی پرته دي تباهۍ ته جو غبرګ دلي؟
دا یې رحمه دا بنسیلي، بنوید لي
دوی څه وایي، څه کوي، څه یې مقصد دی؟
چې هر ځای یې اوربل کړی د حسد دی
آیا پیژنې یې دا ناترسه څوک دي؟
د سور سات او بس چې هر کاله ته چوک د
خلګو وینې سې بس ته، پریږدې خپل خوبونه
د ریښا سوالونه ورکړې جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي د خولي خبري

د نړۍ بشرخواهانو، چیري ورک یاست؟
د مظلوم طرفدارانو، چیري ورک یاست؟
زموږ له حال څخه خبر یاست اوکه نه یاست؟
مهربانه پرخوارانو، چیري ورک یاست؟
دافغان پرسروڅه ناوړین سیده دي؛
بشردوسته انسانانو، چیري ورک یاست؟
سترګي پټي دي، که حق نسي لیدلی ؟
حق بینانو بینایانو، چیري ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولي نیست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چیري ورک یاست؟
افغاني ملت په وینولړ ند پروت دی،
بې سرحده ډاکترانو، چیري ورک یاست؟
بشري حقوق د خولي تشي خبري
د عمل وفادارانو، چیري ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکي درني سوې
په نړۍ کي منصفانو چیري ورک یاست؟

تر غذا سو د سلاح کاروان د مخــــه
د ترافیک پېره دارانو، چیرې ورک یاست؟

د اوربل قوماندهٔ ډېر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیرې ورک یاست؟

د افغان نجات ته کمــــه لاره وزي؟
مخ کښانو، رهبرانو، چیرې ورک یاست؟

بشري نړۍ قرض داره د افغـــان ده
بندي غاړي دیندارانو، چیرې ورک یاست؟

د امید ستړگي وتاسو ته کږې دي
اې! د سمې لارویانو، چیرې ورک یاست؟

د کارگانو آوازونه پـــورته کـیږي
له دې باغه بلبلانو، چیرې ورک یاست؟

په طعنه په اشاره به څه سي جـوړه؟
خولې کړۍ خلاصي شاعرانو چیرې ورک یاست؟

رڼا ورک دئ په تیارو به د ربیلو کې
چیرې یاست مشعلدارانو چیرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل زوره ناخبره

په ښایست کې قافلې دې مخ ته اوړې
خوولاړې یې د تورمخ غلام و درته
په مړانه دې د ببان دې چپه کړې
په قوت کې غرولاړې یې هرخطرته
اې د خپل مړانې، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
پخوانې تختونه چاکړه دړې وړې؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په بربنړاو په شمله دې څوک اخته دې؟
په پړونې کې وړل کېږي و بهرته
سپینه وږخ دې د غفلت په خوب کړه ګړه
توره شپه به تېره وې و سپین سحرته
د بابا او د نیکه نوم دې هېر شي
بد نامي بیا پاته کیږي وپسرته
وروستی عمر د زیشا، د بې آبۍ سو
وچه درختنه رسیږي وثمرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ پرغله دئ

که د وړو ترمیانځ نه وي یکرنګي | زندګي د هغونه ده زندګي
د ملت ترمیانځ که یو وار نفاق راغی | پر وړ غوړځي هر چوړي او هر بېنګي
د غه حال پر افغانانو نن راغلی | د نفاق اساس یې ایښی فرنګي
د غیرت بګړۍ وغاړې ته لوېدلې | افغانان دي یو د بل سره جنګي
د برین زړه وال د وروره مرګ کړي فخر | غواړم هغه زړه اهاک چې وي سنګي
چې د بل په اشاره خپل وروڼه وژني | تر دې نسته بله لویه بې ننګي
نه آرام او نه امید د هوسایي سته | زوړ و ووړ ژوند تېروي په خلق تېنګي
چې پر زړه یې د وروڼو د حُب تاپې وي | د هغو ظاهري خوئ وي پلنګي
په میدان کې چې چرګان سره بېرسي | لمړۍ ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

رښتیا څوک دي پرسورناکله غوږ نیسي
چې وي پوره ته آواز و نه سورنګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

د سپين سرو د نارو مي بد راځي
د سپين ږيرو د ګيلو مي بد راځي

مشران چي د خپل کور مسئول نه وه
د کړو وړو خبرو د هغو مي بد راځي

چي په کور کي نه تنظيم نه د سپين وو
له دې ګډ وډ تنظيمو مي بد راځي

چي نه قول نه وعده وي نه وراشه وي
له درواغو د وعدو مي بد راځي

دلائيل منطق چي نه وي په مجلس کي
وچ دلويو اوازو مي بد راځي

فيصلي چي په عمل کي تطبيق نسي
پر کاغذ د فيصلو مي بد راځي

هسي ډېر شيان موجود ستا بدي ايسي
خصوصاً يا د جنګو مي بد راځي

ريښا ولاړ سه يوې بلي سيارې ته
ستا له دې نصيحتو مي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی مړي لاس نه اخلي

سحرګر څه جادو ورا باندي کړي
عقل فکر يې دی زما له سره وړي
د خپل ځان سره مې واک واختيار نسته
کشوي مې لکه مزغاړه کي پړي
د ژوندون د پاره مڅکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت يم لکه مړي
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مي ده کوبړي
چي يې غوښته هغه هوده يې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوی مړي
د دوو ورونو په لاسو کي سنلاخې دي
يو دا بل حلالوي لکه اوږ ګړي
د خپل کوره يې ريښا بهر ته ويوست
پاته نسو په کاله کي د کور غړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للو

الا هو للو، للو، خوب دي درسي دلیمو للو، للو آباهی، آباهی للو للو
د سترګو تور، د زړګي سر للو، د توري شپې ژړېده لمره للو، پر د ښمنانو سې لاس بره للو

الا هو للو، للو

اوس دي خوبونه کوه، پاک خوب کونه کوه، پر مور نازونه کوه
ځان مړه وه په شیدو، خوب دي کوه تر سپیدو

الا هو للو، للو

سباقومونه روڼېږي، کار له غښتلي پالي، دوی ته د لوړي ساتې
ښښتن د لویو کارو، د نوي، نوي فکرو

الا هو للو، للو

ته به اقوام وینبوي، ته به عوام وینبوي، بشر تمام وینبوي
ته د غفلت د خوبو، د جهالت د خوبو

الا هو للو، للو

نړۍ کې سپین دي که تور، هر یو د ځان بوله ورور، نړۍ د ټولو لوی کور
سره یو ځای د قرنو، پر د ښتو، غرو و رغو

الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه ،خړي غونډۍ شنې کوه، زوزان د بېخه رېبه
زړونه راباسه د غرو ، وتړه بند پر رودو
الا هو للو، للو
پوره که لوړي هيلې، د مرګ سلاح کړه ويلي، وايه د ژوبد لي
ورک کړه خطر د جنګو ، خلاص کړه بشر د لمبو
الا هو للو، للو
زما وصيت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلګو کوه
دغه قيمت د شيدو، ستا څخه غواړي ببو
الا هو للو، للو
د خلګو زړه وساته، زړه يې د زړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خواري ګرانه للو
الا هو للو، للو
آينده بناد اوسې، آرام، آباد اوسې، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړګو ! چې هېره نکړې آډکو
الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده وایم

داده د انصاف، د عدالت، د حریت نمری
دا ده د بشر، بشرخواهی، انسانیت نمری
دا ده د انسان د ترقی او عصریت نمری
دا ده پرمخ تللي د ورورۍ او د ښه نیت نمری

دا جملې که هرچا په رښتیا سره ویلي وي
نن ریښې د ظلم او ستم باید ختلي وي

آیا استعمال د اسلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنگ وانسانانو ته پیشرفت او تمدن بولئ؟
او که پر عوامو بمباري عصري قانون بولئ؟
و وایاست رښتیا چي د غه عقل که جنون بولئ؟

زه د ورور وژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنگول لوی خیانت بولم

جوړه په بې دفاع خلگو ناوړین دئ مصیبت دئ
دوی وایي چي جنگ داخلي کار د مملکت دئ
ځواند! هسي نه ده د بهر مداخلت دئ
هر ځای چي جگړه وي دیو، اِن مسؤلیت دئ

هر جنگ په داخل کي د خارج څه تمویلیږي
دخل دخارج وي دسد خلگ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.اِن د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازۍ د هلکانو وي
ځکه فیصلې بې نتیجې د انا یانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړ ده دیو.اِن استازي ژرچي استعفاء وکړي
یا دي د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضي په پوهیږي چي جنګونه پرغله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هرضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دئ عدالت چي ناحقیو نه شله وي

خود به په نړۍ کي تردې لیري لمبې بلي وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پرطرف ډلي وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واره اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښاء انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه وتل غواړم

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله ډېر پاخه راځي

گوري چي لاڅو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي

اوس د گل هوسو گلستان نه دئ
دلته نوی اور په بلېده راځي

اوس یې د راتگ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه پر نخره نه د یواله راځي

یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراړکونډي د واده راځي

هر وخت چي سړک یې او پاشي ولید
هغه گړی پلي او سپاره راځي

یو کرت که لمر تر اوره ووتئ
هلته به ریشاء دلمر وړانگه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داځه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړیږي د دې باغ غوټې
ژړ خزان پر شنه بهار راغلئ دئ
خپل باغ ته څوک کله تیریدلای سي
هلته درنده حیوان راغلئ دئ

ماتي کړئ ځمل بد نونه دي
نن ورځ د سوټي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نـــظـــر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

او ښکي د یتیم دوچید ونــه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، ډېري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ

دا سي خورنده پهلوان ژر څملي
دوی لره د لړي زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بدراکړه

زما خواږه یاران دي چیرې راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بیګانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوک ونه لیدل ښاغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وړاشه سته
نه یې زموږ د ډېرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کنډوالي، یا تشي توري دي کوډلي
اوس به چیرې زړه خواږه یاران پیدا کړم؟
چې پر لوټو ټپو ناست وي د کلي
شکایت، درد وغمونه مشترک سوه
ریښتیا ستا په شان دي ټول پر زړه ویشتلي

د ټولو زړونه ډک دي

چا ته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه ؟
پاک صفا زړه مې د رحم پیدا نه کړی
چې یې ګورم هر ځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خوږېږي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چې چا ته وایم
ترما ډېر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کې د مینې خوږمن زړه وي
نه جوړېږي په تعویز، د مین زړه
د ډېر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
ژنده دل به وو پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چې ډک د ارمانو دي
د ریشا هم هسې ډک د ارمان نن زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګه خوب

زړه له ډېره ګرومه څه پړسوب کوي
عقل سوګنده وده نن لیونتوب کوي

مینه د یار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښایي بې زړه چې مینتوب کوي

سړي چې د جهل امبارونه وي
خوشي دي ادعا د سړیتوب کوي

چاته چې عادت د خوب ګولۍ سولي
پروت به وي تر مرګه پورې به خوب کوي

ګېند غوندې چې سر ډک د هوا څه سو
کله بې لغتې وړاندې توب کوي

ګېند په خپله پوره ته خیالات نه لري
واړي د لغتو بې لوړتوب کوي

ځواني ککړي تر خاورو لاندي سوې
زوړ ږیشا قبر وته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي شرمولو

ډېر وشرمېدلو تر هر چا پورې . څومره خجالت يو تر دنيا پورې

هر ځای رېښتندي د بلا د لاسه يو . څه جواب به وا يو تر بابا پورې

سترګي چي سي وچي بل څوك نه وېني . مړې سترګي ولاړوي تر سينا پورې

څونه د رواغان موهوم وانه وړېدل . حق وار به باطل سوه تر ښتنا پورې

ډېرې د وعدو خلاف ورڅخه وسوې . نه ورسېدلي تر وفا پورې

داڅرمنه يې هم د با ورنه بولم . سل ځلې يې وکړې تر سبا پورې

څنګه يې تميزه زمانه سوله . خاندي د رېښا څوارېږه ځړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د میني غور، د قت غواړي
چي رضا د یار حاصله نکړي ګرم دئ
څوک چي ګرم سوهغه ولي جنت غواړي
رسیدل د عشق پړاو تسلیدل دي
خوب وخیال دئ چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د یار د خوبۍ پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راشوه سي
غمازان چي مي د یاره فرقت غواړي
ریشا صاف اوسه په مینه محبت کي
یار په مینه کي تنها صداقت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې راولګاوه

زندګي ړاته زندان سو . دیوالونه زولانه سوه
اولادونه اتکړې دي . آزادي غلامانه سوه

څه شي وکم؟ چیري ولاړ سم؟ . ډېره دي وخپل منفور یم
کشران مي په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه

په ما مخ دئ لګېدلی . څوک مي غوږ پر کړزونه ږدي
دوروستي عمر خواري دي . ښادي ولاړه بېګانه سوه

څوک مي ولي په ډبرو؟ . څوکلوي مي، غموي مي
چي پر سدېي ځان بللی . هغه واړه دیوانه سوه

ولي مینه الفت ورک سو؟ . ولي هیڅ ترحم نسته؟
ولي عقل ولاړئ پښبوته؟ . چي پر جهل روانه سوه

اختیارات مو دځان ندي؟ . که دبل دوول ته نخښیزو؟
که موسد دسره تللی . چي کاروته خصمانه سوه

بې چاره "ریشا" خوریزي . وروستي عمر پر تیریزي
دوړو په لاس کښېوتی . زړه دګرومه پښتانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه دې ايثارنو

نور موغت کړې غنمه ووېي لا نور

ځان مو تيت کړی تيته ووېي لا نور

څومرې سپک سوې يو دبل په تله

آيا تر دغه سپکو وېي لا نور؟

پخپله سرو کړې دې ورونه

په غم کړې، کړې ووېي لا نور

بل ته خندا ځان ته ژړا راولې

خپل ژړېدلې ژړه ووېي لا نور

خپل ځوروونې بېگانه په خوښ سېي

بل ځورولې، ځور ووېي لا نور

زموږ په غوښو اجنبيان ماړه سوه

هم مستو، هم مړه ووېي لا نور

جوړې مونه کړې آبادې وځان ته

آبادې چيرې نړه ووېي لا نور

ريښا په خپل غم مصيبت کې دوب دئ

ندی انصاف چې زغوو وېي لا نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چې یو څه سي د ژوند کاږ سره پتلیس
بیا یکښي باسي ترڅُي یوا بلیس
کله کله په امید سره زړه ښه کړم
ترنظرمي پېټوخ وایسي تښیس
چې څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چې هرڅه لري هغه بیا وي خسیس
هیڅ دروغي امید مکړه د هغونه
چې وړاني یې وي لوستلي په تدریس
یم د ظلم په سکِنجه کي وړغلیٔ
د قوي لاسو په زور سره یم پریس
دامتاع د کم ځای وبولم یارانو
چې برلیک نه امریکا وي نه انګلیس
ریښا هسي کفن کښ کس ته حیرانې د
چې یې وکیښ د شهید څخه کمیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو بې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلې کړه ماته
د هغو قسم، وعده ختا ایستل دي
د رېشتیا د صداقت لار ځنې پاته
لیرې، لیرې اوګوښه ځنې تېر بېزه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هیڅ د وعدو پابنده نه دي
د پرون خبره غو ځوي سباته
له دروغو اسلام هر څوک منع کړی
خصوصاً دروغ‌ان نه ښایي ملاته
د دروغو مزل لنډوي دا متل دئ
په میدان کې ژر راوزي رېشتیاته
بې حیاته د حیا امید و نکړې
مرګ بهتر وبې حیاته له حیاته
وې ساته په صداقت پاکیزګي کې
خدایه! حقه لار وروښیې ریشاته

سل د زرگریو د گگر

د ماتول‌وار یې خوړلی، پر کله د اتحاد دی
ما غزه تیت زري، زړې سوه، کاري وار یې د استاد دی
ښت له پښته بیا ترزویه، دی افغان اولس ښکنځویه
پر میدان یې کلي لغړي، داد کم یزید ایداد دی
نه مؤمن غوندې زړه سوی کړي، نه انسان غوندې ځنلو کړي
زړه یې سخت لکه ډبره، داخاصیت یې د جلاد دی
که پابنده د قرآن دی، که یې خوی د مسلمان دی
که خیر په سود، زیان دی، هلته پاک د دوی جهاد دی
بُن یې وکیږي د خوش بینو، ریشه کش معا نید ینو
چې بنا پر بنیاد نه وي، تعمیر خوشې بې بنیاد دی
پې یې ایښی د توږل کړي، پښه ستون چپه کیدل کړي
تر هغو چې نرې کیږي، وفولاد لره خراد دی
پر ډک خم چې د آساقي وي او تر څو چې ځنګې باقي وي
نشئي به ملاقي وي، خماري ته پرنه داد دی
چې بګړی یې د اسلام وي، خوپه نیت د دوباداموي
که هر څو ملا امام وي، هسې پټ لکه صیاد دی
د مغزوبه څه ښادي وي، چې یې ژوند نامرادي وي
ښادي نه لرو ښامنو، د ریښتا زړګی ناښاد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنه

بدنیتي دي، یوتربله بد بیني دي
تربګني دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پر حق چور دئ، شبخوني دي
اولادونه د کم دو، دي ډانه خوره
د مرغانو په شان وړکي پلرګني دي
نیک اعمال ولې بدلیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پر د ښتوګر زیدل کله تمدن دي
په ښاروکي پاته لږ خو کورني دي
خلګو څه کوئ؟ پرکمه خوا رهي یاست؟
پر دې لارې خورا ډیرې دیدني دي
"ړیښا" وګوره پر شا و خوا نظر که
درته پاته چي لا څو پس ګردني دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرگ

پرېږده چي مغازې دا سلحو سته
وبشرته نوبتونه د مـــرگو سته

که مرمۍ لـه ماخطاسې پر ورو رمنبـلي
په ضربه کې کله وخت د نښانو سـته

استعمال دا سلحو بايد جاري وي
په تعطيل کې يې تړل د فابريکو سته

انسانان چي يو د بله سـره وژني
بل څه نسته تنها گټه د پيسو سـته

اوکه نه نو ورونه ولې دښمنان سي
په هرجنگ کې پټ لاسونه د پردو سته

که سلاح سي د نړۍ له مخې محوه
وبشرته فراواني د نعمتو سته

دوی د دې دنيا لذات ځان لره غواړي
وريشا ته صرف نعمات د جنتو سته

نا مېندي

څمه چېل کاله ته کوږ مغزی دانديښنو سره
اوښکی سوې لاړ ونه د غمجنو کاروانو سره

لاره ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دئ
چاودي پښې رهي يم د خولې خلاصو اولادو سره

ځوری د لارختم سو نوکان خوړه دلوږې څه
وچه وچوبي ده درخته نسته د ابو سره

ورک مي سو تما توبی نه ګنډ غالۍ نه ديوال ښکاري
وړځي تېر ومه د قبر واوکنډ والــــــو سره

وايستل ګرانۍ د تن کالي په چپل قوت له ما
وچي مړې غوړه صدری يو د جېبو سره

هيهات چي د اثراڼده ستر ګي بيا د اوښکو وچې
هيهات چي په کټکي به وي ناويانی د مړو سره

ريښا د انسانو د خونيو مزه تللی ده
شين پاليز بي لا ښ سو د اوښانو په ګلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېره

ژبه خوله کې دومره کله سوځنده ده
لکه بل چې مې پر ژبه داور لمبه ده

غماځانو زه پر خوله يم پېژندلی
چې په ما پورې خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان يم د لرګي نه يم جوړ شوی
ولې کښ زما پر سر د غماره ده؟

خو تبر له درختې لاستی وړ کړی
د ډېرو ونو څخه چې قطع يې تنه ده

د غمو مې يې خلګ تول لړزېد له
پر راغلې نن د ډېرې ېرې لرزه ده

په غيرت يې د زمرې نوم وګټی
د بابې پنجه يې شخه پر کله ده

نن يې ولې د همت بکړی شوه کړه؟
پر سر پروته يې خالې، وچه ډبه ده

څو عقلونه په سرو کې پيدا نسي
د هر چاخه وړکه لاره او کوڅه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته ندئ يو زره
بايد نسي پرخپل ځان باندې غره
د ميوې اميد له هغه ښاخه نسي
چې ياوچ وي، ياپه بېخ کې وي اره
وچه دړخته بيرته نه کوي برګونه
نه ګلونه، نه ښاخونه ګرسره
دچرسي زويه دګټې اميد مه کړه
د هغوڅه هم چې ناست وي پرپره
هغه باغ ته چې باغوان يې نه دلودئ
چغالان ورځي پر دړ اوپر ښخره
دلېوه ځخه غټ مزونه لا بير يېزي
چې له ځنګه ځني پوړته کړي بره
زه ريشاء د هغه چاڅه ډير بيرېږم
اسلحه چې يې وځنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

گرانه د شید په ډول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چې د یار وښنگ ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره و سپینه ده
پښه خوله کې یو کتاب خبرې کړې
زړه کې یې ساتلې پټه مینه ده
کله چې په ناز سترګې راواړوي
پوه شمه چې نن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چې یو ځل تر غاښو لاندې کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندې رسا ښکارې
ملا یې هم باریکه هم وړښمینه ده
کله چې کوڅه په خپل لاس و اوبې
هغه د ریښتیا د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېړخانه ننوتلم

ما فضاء ته د ختو لاري څارلې
په نصيب مي گورستان يا زېړخانه سوه
چي هوس د پروازو راته پيدا سو
وزروچ سو زما په پښو کي زولانه سوه
نابوبره د صياد په دام کي گير سوم
بهانه راته د دام يوه دانه سوه
يا به مرگ اوس قبلوم، يا به يم غلی
اقرباء راڅخه ولاړه بېگانه سوه
عقل هوښ راڅخه تللی ليوني يو
دا په دې چي مشران مو ديوانه سوه
صدقه مي خزاني نسوې د خپلو
هستي واړه د پره ديو نذرانه سوه
آئينه غوندي رشتيا نسم ويلی
درواغان مي په دنيا کي افسانه سوه
د تعمير په امېد ما وې ليځي نغښتي
د ريشاء د پلاړ کوند غالی ويرانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پرزو موټر

چي د رست عمر يې تېر کړئ پهٔ مزو وي
پر بل چا يې کله هسي ژوند پېرزو وي
پر پالنګ د عياشۍ خوبونه کيږي
خوب يې نه وړي چي بستر يې دا غزو وي

تېر واته دي کهٔ د کاړ هيله ترې وسي
چي لوی سوئ پهٔ نعمت او پهٔ نازو وي
پهٔ غفلت کي ښکاري ښکاړسي ښکاړولی
ځکه غلۍ ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چي چپ کښېني پهٔ مجلس کي
هر مجلس چي ډک پهٔ غټو آوازو وي
چي د ژړندي پل يې څرخي پر سرباندي
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پوړته، پوړته غوړځېده د بل لرګي ته
دا کاړونه يا د يږ يا د بيزو دي
هر موټر چي بې ډرېوړه وي، ولاړ دئ
خصوصاً چي بيا بې تيلو، بې پرزو وي
ريشاء صبر تحمل درته پهٔ پکار دئ
کهٔ پهٔ ژوند کي درسره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راځخه واخله ای ظالم بې دین غمــــازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږي د نازه

څونه څوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغــازه

ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نه یې تر آخره بهره مند له امتیـــــازه

تا که ځان پټ کړئ دئ د طلســـم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څو مره یې چمبازه

څه توری واخله د جانان بې اعتنا ده یې
ما لره دخپل جانان د وصل درګاه بازه

خوار ریشا په عشق کي که څو نه څو کلېدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چې ترسترګو مې د یار اوربل جل بل سو
اور د مینې مې د زړه په کور کې بل سو
تازه دمه وم د سوي زړه د سوخته
زړه مې وروسته پیاله سوی څه په کوربل سو
د فراق بتی بیابان راته انګار دئ
مخامخ د اور لمبې راته کوتل سو
د حباب ترڅتر لاندې مې اتزاغ دئ
د سکروټو په باران کې مې مزل سو
هیڅ ښنځې مې د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پر ځای ګولۍ راته اجل سو
ریښائ ستالا آینده ژوند ته امید دئ
چې پر زړه دغشو وارې مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکونی

د خپل ځان ړشي يې وسوځ په لمبوکي
په کنډري کي پاته نه سو سپېروني
د باباهستي يې ورکړه بېګانه ته
اوس د بل پردر ولاړ دئ ژړغوني
هیواد تول په لمبوکي سوځل کېږي
پاته نسود ادې پر سر پړوني
هیواد وال دي ترڅپر ولاندي سوي
پر لړزانه چوکه جنګ او سرشکوني
پرماشه باندي يې ګوتي سره اېښي
وکوتي ته کرول د توپک نوني
چي د جنګ لمبې يو لږ څه آراميږي
د بل لاس په لاس کي ورکړي اوړلوني
چي جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بدي اېسي ساده دله برګ پټلوني
ریشاء ناست په لنده بله زېرخانه کي
پر پښو درد دئ لګېدلئ لکموني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځ ته کرکنډي

شړښان يوارپسې کړي انډي
ځني وځغلوي هريوخپلي ونډي

انسانان هم ځني دي لېوه صفته
ځغلوي دوړ ورد مالـه ځڼه پلنډي

د حلال مالوپي نه وکړله څـکه
د کي خيتي د حـرامو ټنډي ټنډي

چي د خولي او د زړه لاره يوه نه وي
منافق دئ په اسلام وهـي ملنډي

رقيب لس گرايه بدتر تـر شړښانو
عاشقان يې پسي واخستل سالنډي

ومنزله ته رسيده هغوته گران وي
چي په مخ کي ورته پروتي وي کرکنډي

د ريشاء اوږده منزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړي اوږدي لاري ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه يې کوه

نه ده نکټايي د عصریت نخښــه
نه دي پوچ الفاظ د علمیت نخښــه
تش کوټ و پطلون سر پتوت نه بولم
څو يې کښېنې و نه وینم د پت نخښــه
چا که مظلومان تر لاسو و نیول
دا ده د غیرت د شــهامت نخښه
یا که يې پوره کړې د بشر خواستې
دغـه ده بیشکه د خدمت نخښــه
زړونه له دې ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حریت نخښــه
نه ده و بشر لره سلاح پـکــار
دا د قدرت منو د قدرت نخښــه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سیل کړه ریشا د جهالت نخښــه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډېر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلګ ډېر دي غمزده
انساني خصلت د خلګو فراموش سو
ولې، جوړه يې کړې د ځانه درنده ؟
مړيده يې د انسان په غوښو نسي
چا پيدا کړه دا د غوښو خورنده؟
وړونه ولې يو تر بل تر لـه وتلي ؟
رسوايي ده ، نکړي يو د بل پرده
اکثر خلګ چي مقصد ته نه رسيږي
اجنبي لاسونه سته پس پرده
ويړه خوله د خندا نسته شنډي بوڅي
غمجن حال دی نه خوښي سته نه خنده
ريشا ناست د بې وسۍ تخته نالش کړي
د سيالانو په مجلس کې شرمنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله دی دئ

بیگانه ته یې ښندې خپل وړوریې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سوځان یې خر کړی
هست و نیست یې واړه وړ کړه وپر دو ته
د اولس تر مخ یې ځان لــڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نــــه وړه
لاد لاسه یې اولاد ته ځــان منګور کړی
د بابا عزت یې و پـــــــلوړ په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګادړ کړی
د خوړ کې بنارسی جتې پر ســـر کـړه
ده وخوړ ته ور پـــر ســـر د غم ګدړ کړی
د هیبته یې زمریان لا لرزیـــږد لـــه
نن یې ولې ځان بانښې لـــره کوکړ کړی؟
په پاکی کې یې قدم مخ ته وانه خیست
ترڅخوا یې لا میدان په غم کـــکړ کړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریشا ئبنه سوچې اصلي ننردې پړ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پر پروني باندي تاوان کړه
ننی ته د سبا وعدې بیان کړه
چي سبا سوتیاري د تیښتي نیسه
آماده وا ستعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بلـه پلا بیا پـه بل شکل ځان عیان کړه
ته و دی په مطلب بنه سره پوهیږی
بیچاره خلگ په ځان پوري حیران کړه

په خلوت کي تا ته هر عمل جائیز دی
پر بهر خبر د خدای، حدیث، قران کړه
که په پټو مخلوکي هرڅه لـګـسي
خود باندي سپین پټکی، کمیس، تمبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دی
چي د خلګو ترمخ سپین ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای مخلوق ځان لره غواړي
ریشاء ځان دي حقیقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښو ته لوېږي

که سېلۍ اوړي که سوځم په لمبو کې
که خندا کړم د ژوندیو په قبروکې

واړه دی دیٔ په ما هسې چاړې کاندي
تېروم ژوند زه د عشق په مرحلوکې

د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
بېره نکړم که تېرېږمه په سپوکې

د فقیر او سپو خو تل سره پرته وي
په یوه ټوټۍ رالوېږي ژر په پښوکې

څو پېش رَوي خپل جانان ویلئ نه دئ
غمازا کله شمېرمه په سروکې

زما د عشق مِس معلوم سوي دي وباړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردوکې

په رشتینی عشق چې زما ګل رخ خبر سو
ریښا، ګرزه د ګلا نو په باغچوکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه یې دکومک په نامه ونج
اوس د. هري روپۍ سود اخلي څهار پنج
د سرونړو کتوریان یې په غلا یووړه
زوړ منګی یې ورته پرېښود پرګرونج
طلائي خښتې یې وړي په عوض کې
ورکوي وچه تکۍ لکه اسپنج
دبابا غوښې یې وخوړې کارګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چې ساده مسایل ډېر ایسي بغرنج
د لستوني مار دئ ډیر په عذاب کړئ
سوه دهر یوه ښه لکه نارنج
یو کچکول، یوه لکړه ورته پاته
څُغلوي ژر اوسنۍ پخوانی ګنج
یوه ورځ به د حسابو کتاب راسي
چې یې وپیچي مغزې، پښې و آرنج
ریشا، هیڅ ناست دئ په چرت کې نه پوهیږي
وړي له دغسې ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چي پر چاپئ د عتاب سترګي کړې غتي
هغه دم هغوی په ښو کړلي چوتي
نه اسلام، نه شهامت دی نه غیرت دی
چي د ورور په غوښو وهي سمتي
دا ښکار ندی چي پر لار، لار وي لځکړي
ښکار هغه چي په هوا ولي خرګتي
کاسه ډکه د حلال رزقه مـــزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي ښتي
چي د ورور د سر په بيه لنګی غواړي
خدایه! مه کړې راپر سر هسي خرتي
پر کاغذ باندي مي وکښې ښوخبري
هسي پروتي وې په زړه کي لکه ختي
دا بیتونه د ریښا که څه چتیات بولي
نادانانو اعتراف وکی په متي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړستې هگۍ

لو ګیله د زوړو وړو ځخه کیږي
چې وې نکړ د کمزوړو لاس نیوی
د توړ زنو شمله ورو غیرت ندیٔ
چې کوي د وړو وړ پر حق باندي تیری
چې ملت یې تر خپل ځانه پوري هیروي
د هغو به برخه مه بوله بری
مجالس او فیصلې بې نتیجې وي
یکښې ګډ چې په خیرن زړه سوسری
چې تر چرګي څوک وړستې هگۍ کي لاندي
امید مه کوه چې وباسي چیچي
مسلمان که تر نامه زیره اوږده کړه
پر شکمن یم که یې لنډ وونیم ګزی
د خالي او بوبه څوک کوچي وانه خلي
د غمزکي چي هرڅونه وي شري
ریښتا هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که یې وکړ د تیریو مخ نیوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
دغه لارچي دي اخستې ده بنديزي فکر وکړه دغه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه تړ ابده لکه نه وي کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پردې تړوله غوړولي مستان ګرځي زمانه نن د سوتي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت شو د ننه خلوتګاه وړ فقير ته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي ورته پېښه نا جوړې د سابندۍ ده
د ريشا ژوند نه شاهي نه فقيري سوه ژوندي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه ورځم د يارکوڅې ته نه .ورځم توري جولي هلته تګ و دوکوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده درکي د جانان ولاړ عو، عوکوي
کله يې حضور ته رسېدلی سم لاړکي رقيبان راته پېشروکوي
يار مي د زړه کښت ته ورلوېدلی دی هلته مي د عشق د ونو د روکوي
کله يې د حق آواز تر خوله خېژي دوی لکه مېناوي کړچوکوي
ډېر، ډېر د رواغان مي اورېدلي دي پوه يم بيا پر نورو وعدو خوکوي
نسي رسېدای ريشا تر يار پورې
څو چي جلا دان د سرولوکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نسته ماشومان بې تربیه سوه — مکتب وران سو معلمان ځني کنده سوه
تربیه د وړکو جنګ دئ یا ښکنځل دي — مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه
په کوڅو کې کچنیان واړه لوچکان دي — په ډبرو سره ولي د دیوانه سوه
جهالت ورځ تر دابله ورځ ډېرېږي — خوی خصلت یې د حیوان اُدبوده سوه
پلار یې وزي د روپو و تولېدو ته — اولاد دونه یې کوڅې ته ور ایله سوه
انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو — هم یې ناسته هم خبرې د شوده سوه
د ریشاء د خولې چې هر اوف، آه اُوزي — پر کاغذ د فریاد دونو مجموعه سوه

د غه حال دئ

غوښې خوري د خلګو په جرئت سره — وینې یې چښي په ډېر لذت سره
نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي — خېټه به یې وموښلي د چت سره
ورځ راځي چې لړۍ انفلاق وکي — ځیرې به لړ شین سي په شدت سره
وې پلوړل د پلار ځمکې وپلوړل — راپې نیوئ جهل په عزت سره
مه کوئ د خدائ وروی ته وګوړئ — ګوړئ تو له حال ته په دقت سره
دا د هوښیارانو کار زه نه بولم — ګډه بې عقلي د حماقت سره
چاچې د پوزلو حقوق لاندې کړه — ځئ به بندي غاړې د ذلت سره
چاکه مظلومان لوړي ته پورته کړه — دا دئ ریشاء ځوند د شرافت سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند ونه ټول، زموږ د ژوندګۍ سوه
موږ ته پاته ژوندګي د بې ننګۍ سوه

زمانې نن ورځ دي موږ ځیچیان ایستلي
زمانیخیال چي دا دنیا وړسته هګۍ سوه

ځلیدونکي ځلا ورکه سوه تیاره سوه
له محفله شخه پورته مار د ننګۍ سوه

ترانې د عشق به هرچا ږغولې
خولې ګبی سولې او ماته سارنګۍ سوه

هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي
چي له سره راشوه شخه لنګۍ سوه

افغانانو خپله توره بل ته ورکړه
افغانۍ توره روسۍ یا پرنګۍ سوه

څوک دي ولي په وینا وونه پوهیږي
ریشاء ستا ژبه توري سوه که ګونګۍ سوه

ژړي تلي

داڅه حال دئ چي ژړيږي کونډي رنډي
دیوې هغتې ناویانې سولې کونډي

د چاپسې لکه چخلې دي د نګري
د چاپنډي، پنډکه، نوري هم سوي پنډي

نااهلان په دغه حال پوري خندا کا
عاقلانو ورته وچیچلې شونډي

خلګ نه ګوري وبدي آینده ته
وجواب ته یې نیولي خولې دي منډي

ټول اولس پر دې لمبله نه ځایېږي
پر ځینو لمبله نه سي لوېي غونډي

چي چمړې یې د ځیل کامه پوتولې
د هغو چهرې عالم ته سوې برنډي

د غفلت تلتک یې کش کړی پر سرباندي
ژړي تلي یې راووتي تر څنډي

ریشاء مه وړځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقي لاري و ځغله په منډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي بل ته اړيو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ
بل ته اړيو موږ په تیلو د څراغ

پلیسوزمو وخپل ځان ته پیدا نکړئ
لګولئ مو دئ بل ته چهل چراغ

هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو
په هستي کي یو نښتمن زړګی داغ،داغ

زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه
مګر نوړیي له تولید څخه سوه چاغ

په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي
د هوا څخه غوټي وهي پړي زاغ

خولې دې منډي د زړه حال ویلای نسو
موږ د بل تر نظر یو لــکــه اُلاغ

ولي اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟
راسئ وباسو د دې اړتیا سراغ

که اصلي علت د دې حالاتو غواړې
ریشا، وابه وړې پنځوس قسمه دړواغ

د غلوملګري

نه جوړیږي څواخلاص، صداقت نه وي
نه خپل کیږي تر څو مینه، الفت نه وي

وهرچا ته خپل حقوق کله رسیږي
چي حاکم د عدالت حکومت نه وي

که د چورد پاره تړي وي پرانستي
په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي

حاکمان که سوه د غلوسره ملګري
مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي

بدامني او ځان ځاني چي هرځای راغله
بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي

پربې وسو، زوره وړکوي ظلمونه
د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ریشا، غواړي پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوی خوږین ځګر یم
د وصال په امید ناست صبح و دیګر یم

ما د مینې لاړ په وینو اوباشي کړه
اوس د ډېرې خونریزۍ روند په نظر یم

د زړه وینې مې د خولې څخه فوران کړي
کږ مژګانو یې وهلی په خنجر یم

سر و مال مې د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کې زه تېر تر مال و سر یم

سپي رقیب دیار له دره فراري کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدر یم

چې په سینه ورځ کالي راڅخه کاږي
نو به ولې هسې غلو ته خوش باور یم

له درباره چې آشنا نا آشنا باسي
زه ریښا به تر هغو د بل پر در یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائیدې مجلسونه

یو سړی وي د توپو په ویشتو ستړی
بل په ځغاسته پر دښتو بیابانو ستړی

چا شپه تېره کړه په چور پسې روان دی
دهغې خوا د ګونې په راوړو ستړی

چې لري يې هم د خواست لاس بل ته نيسي
سونادار يز يار تو په نغلو ستړی

څوک جامونه یې پر بې چښنې تښېږي
څوک کاګل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارېس مخ زيره خيشته کړي
بوټ پالیش والا په بوټ ومونږو ستړی

شپه او ورځ یو ځای و بل ځای ولې منډي
هر هيڅ په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا وکې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په ډکو کلمو ستړی

وړيشانه هوسايي نده وړ پاتــه
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتني

پناه را کړه د شیطان د وسوسو . حب مي و باسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چي را وو زم د نااهلو د جلسو
انساني خوی ونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چي ګډ یم په پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مکړه . چي په دام و کولې کاږي د نسو
چي تیر نه وزم د ناکسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
د ریشاد تسلیم لاس و تا ته پورته . خواست کوي د خان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاو ده سوه   یو د بل په میدان کي سره سره سوه
د غرور څخه بیا پر مستی راغله   حقیقت په سترګو نو یې پرانده سوه
چا دوی ته د نشې پیچکاري ور کړه   چي مستي یې د مور لی په زغیده سوه
لکه مز د بل دعوت ته حلا لیږي   غاړي یې پري مذبوحانه یې غوړځیده سوه
په خوبي مواد لړلي یې ماغزه دي   په وینستوب کي څملیدلې د بیده سوه
د ریشا لړزانه زړه محفل زغن کړي   د ازغن آوازې سوره سرینده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته ورزغ کړم؟

هدیره کې موږ وچاته کړو ورناړې
ساکښ نشته چې د خلکو ناره واوري
موږ د خپلو پښیمانو لاړې خار لي
شا و خوا سوې راته بندې تړوله لارې
چې رشتیا سي اوس په هیڅ چا باور نشته
د باور د لارې مله سوله بې لارې
گرم و سرد حالات پر موږ باندې تیریږي
سینې سرې ستر گې چې وینم خونکارې
باوله مې رابلل د زړه علاج نشته
اوس به خوړم پر ککرۍ د گوسو وارې
خو راته یې د امید وعدې لې راکړې
نن پر خپلو وعدو کړنې سوله ناکارې
دریشا حیات گرې په گرې مرگ دی
چې د زړه څخه یې څې د وینو دارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرکمه رهي یو؟

ومزله ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تګ کې په پښو نه ځمه پر سر ځم
مزله وال په سینه وړځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کې توره شپه ده ماز یګر ځم
ناست چرتي یم د مزله لاره مې بنده
د مرګ لور ته زخمي زړه سوی ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کې د ساربان دی
اختیار نسته چي چټک په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاریکه
په بیابان کې دوړې، هیسته لروبر ځم
بې آبي ده احتمال د چولې شته دی
ترلمر خر که نا خبره بې باوره ځم
زما ریښا څه د سفر لوري ورک سوی
چي پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي تو لیږي تولـــه
نن به روان سي که پرون پاتـه سو

چا زرغوني درختي د بخد وکښـي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر ښلو رو ورځـي
د بل یو لاس او یو یې ورون پاته سـو

انسانیت د افغـانـانـو ولاړئ
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سـو

انسانان ځي روان پر مخ دي ړهي
تاجک، ازره، ازبـک، پښتون پاته سو

د ریشا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي محکه مسکون پاته سو

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره ګان — ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان
هرتکم چې پدې خاوره کې هستیږي — بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي — ځکه ټوله د دې خاورې دي بچیان
اشغالګر غواړي چې د وی سره جلا کړي — چې بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چې پر قوم، مذهب یې بېل کړي — پدې توګه یې کمزورئ کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي — د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي — د دښمن په دسیسو دې پوه کړي ځان
دیووالي اسلحه خورا کاري ده — په نفاق کې د بل ګټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ — بې یووالي تدریجي مرګ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي — د نقشې د مخه ټول افغانستان

د رښتیا خبري هر شنوا غواړي
د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغالیان سوو

راته پېښې دې هره ورځ نوې سړدرد   د توږ مخو سکروګازکړم ګرم، سرد
لغوړنه سړدردي او سرچرخي ده   زړه مي رېږدي د نارنج په رنګ، رنګ زرد
هوائي سوم تکهاړې مي په سر کښېني   ترغوږ و مي تکان باسي مرد نامرد
د کوټې یاران مي واړه هوایان دي   وکومک ته پیدا نسو بل همدرد
آرام نلرم په سرکې مي برچې ځي   سرچرخیو کړم د ژوند ځمځه دلسرد
چې یې وو ینم تور مخي بدمي ایسي   زغالی کړم د تور مخو سکروګرد
زه د ژمي د ساړه جنګه دار یږم   چې اخیستي سړه لوي وي فرد، فرد
د اسخت ژمی به خاوند پخیر تېر کړي   د سکرومخ به وي تور په عمل کرد

رنګ زردي به و ریشائي سرخروئي وي
که یوځل یې د سکروموسم کې طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چې ځان نکړي د يار مخ ته سپلني
هغه کله عاشقان دي ريښتني

تر چولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي ننداره چيان دي بهرني

که د مرګ سګلی د يار پر زنګانه وي
دا وصلت دی، مګر هو، زکندني

که وصلت د يار پې پرې نښو د فراري سو
په قانون د عشق يې خپل ځان کړی ځوځني

چې کوڅه د يار په او ښکو اوپاشي کړي
لري هسي تروې او ښکي شيريني

مرام کاته او تبسم يې نوی ژوند دی
سل ګلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د يار ودرته ملنګان وي
چې پر د ښت ګوزري هغه دي ليوني

زما د عشق صفحه د يار په توصيف ده که
له ښايسته د ريشاء اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

مالیده خوړي، هم ډبري، جواري خوري
کلنګي چرګه و چرګ واړه جاري خوري
چغالان بیا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا یې ډیر چټک پر هواري خوري
دلاښو په تلاښو کي بابنه ښکار کړي
طبیعت یې دئ چي هره مرداري خوري
اِشتها چي یې د حرص په ښوږکي راغله
مرداري لا په خوړا مزه داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دئ په ژوندون کي
یو په زور بل یې په ډیره هوښیاري خوري
ځوک کوار، کرار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټي وهي خوراېي تلواري خوري
ریښاء شکه د حرام خوړو ونکړي
حرام خور آخر پر سرواری کاري خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کلکین راته گوري

لا مړ نه دئ چې پر سر يې کيږي واړې
لا يې نه ويني چې ويني وهي داري
نامردان وي چې پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي يې وي سرې ستر ګې خونکارې
څنګه زړه دئ چې دوړور په مرګ ښادېږي کا
او ړاباسي پسله له مرګه يې انځارې
دا ننۀ څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چې يې ښځې، نر وهي د غم کوکارې
دا د کم چپاول ګرو چپاول دئ
چې په سپينه ورځ نيولي يې دي لارې
پر ميدان باندې يې مخ نه ليدل کيږي
تماشا کړي په کلکين کې تر هنداره
ريښتيا داسې تګماري په ستر ګو ويني
انسانان وژني لا ځان ګڼي خدای پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میرې

تجارت نن ورځ اکثره سود خورې سوه
عقیدوکې پېښه داسې کمزورې سوه
که په هرقسم خوش مرې پیدا کېږي
د ده نکرې تولېده یې رنځورې سوه
بې پیسوڅه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دئ چې ورکه مو، وروري سوه
کیسه بړندې د بل د جیب یې کاږي
که څوک ځیر سي د غه هم کیسه بري سوه
د روپو ګونې په شاوړي و داوړي یې
حمالي ده چې یې نوم سوداګرې سوه
سرمایې د خپل هیواده تښته باسي
واولس ته پاته خود دربدرې سوه
حساب ورک دئ محاسب دئ ناخبره
ګډوډې، بې حسابي ګلګل میرې سوه
ریشاء خپل ځان دې په لږ سره قانع کړه
ډېرول یې وبل چاته مزدورې سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل و پردی نه پیژني

زړه چي د توپک وسوځي بل وژني
نه لري تمیز پره دي و خپل وژني

زړه کي چي یې بل داور لمبه سوله
څوچي زړه یخ نکي سل وشل وژني

کله سته تو پیر پرېږد انسان حیوان
خره وژني غوایي انسانان سل وژني

د ځ توپک سنګدل انسان چي واخستی
خلګ پر کشمیر او پر کابل وژني

دوست و دښمن کله توپک پیژني
نه یې په پوښتنه نې توکل وژني

هر توپک و مرګ لره جوړ سوی دی
کله ډیر عاقل کله پاګل وژني

ورک دي وي توپک د کتارو سره
څکه تش لیدل یې ریشا تل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه يو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سوو چې دوی سوه ګل هوسه

نو به خود د وس دا ړانو نا خیرې وي
پر موږ شمیرې د ړوڼې مال یو په لسه

مچمچي که څوک چیچي دا دې عسل دئ
شات خو چانه دي اخستي له مګسه

سي
چې بې وسه د خپل وس په جال کښې با
خدایهٔ و باسي کلهې د دوی له نسه

په یوه آذان یوه مسجد کې لمونځ کړي
مګر بعضې یې ولاړ وي بې اودسه

یو خواخوږیٔ زموږ د پاره پیدا نسو
په دې لویه کوړنۍ کې یو بې کسه

ړیشا بند دئ په قفس د بې وسۍ کې
فریاد و نه یې راوزي له قفسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپي نه چلیږي

کوز بار کله ترمزله پورې رسيږي
ترهدفه پورې پرلارې چپه کیږي
که کوټه سکه دي ور کړه وصراف ته
کلپي کله پر صراف باندي چلیږي

د رشتیا د باغو درختي وي پر باره
د دړواغو درختي وچي سي رژيږي
که د بله یې الغیچ کړه ځان ته کوټه
چي مصرف یې نکړي بل لره پاتیږي

چي پر لوتو باندي پوره ته پوخ دیوال سي
د بقاء امید ترې مه کوه نړیږي
د خولې لاړ او د زړه لار چي یو نه وي
اقرباء لا د هغو ځخه بېلیږي

ته د یر بنه وایې ریشاء کوردي ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړي کړی، مور مړی بیا به یاد نسي
غر و نړیدی، بیا به ایستاد نسي
غم یې پر کور توره لیکه وکښله
دو مري غم زده، سوچي به ښاد نسي
ډیرو نامردانو ډیر نامراده کړل
دا نامراده ژړونه به د مراد نسي
یو وار چي سقوط سو اعتبار د چا
بیا به دوهم ځل د اعتماد نسي
یو ځل چي په مرگ په لحد ننوزي
هغو ته د ژوند دوا ایجاد نسي
اوس یې ساگري د مرگي یاد لري
ژوند یې باید پس له دې پیاد نسي
سر یې کره ریشا، په رنگ وژاړه
شو غمخور پیدا د دې هیواد نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطرې

راته پاته ډېري بدي خاطرې دي
په غوږو کي د وحشي حيوان نارې دي

په ليدو سره آواز د خولې نه وزي
گنگوسه يم چي داخنگه قوارې دي

د خبرو مجال نه دئ راته پاته
يا د لاس او يا د سترگو اشارې دي

د غمجنو وښکو سيل پر مخ بهيږي
د زړگي د وينو پوړته فوارې دي

د علاج دارو بې نه دئ پيدا سوی
طبيبان نه علاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدای رسيږي ريشا خواره
نور دي ټوله کو ښښو بې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

مخامخ چې درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دې سترګې سوې نهامي، بدګويي يې پس شا وي
هسې خلک منافق وي، چې زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم دې سره ژاړي، پښلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نسته، وې دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېرونی، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مسه
باطني خوی و خصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسې خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چې وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست و همنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دې درېشا" وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږلاس کوږمغزی

د همت خښتنان طمع دچا نکړي
شهامت به په خشم و سودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چي د بله مفتة غواړي
بې همته بیا هم ور کړه وړیا نکړي
خپله خوري خپله گټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږ د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دیٔ چه غیرت کي تر پښو لاندي
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډیر مفت خواره سته په جامعه کښي
په درواغو داخبره ریشا' نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برګ کټل

چي پر لاړ څي برګ کټل يې څوروي
په پړه دي اشاره خپل يې څوروي
برګ کټلو يې پر سر اوږونه بل کړه
مغز جوش وخوږ کوګل يې څوروي

برګ کټل که وي څو وږځي زغمل کيږي
په کلو کنداغ وهل يې څوروي
بيګانه وويې خپلوان دي بد راه کړي
چي رشتيا سي ګواکي بل يې څوروي

حق دئ چيري چي خپل ځان ورته تسليم کړي
د سوتي په زور منل يې څوروي
ولي برګ، برګ ورته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل يې څوروي

د وجدان دادګاه که هر چيري پيدا سوه
ريښا هم ورځي چي تل يې څوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنه انګور چغال وهي

څوک چې يې پر مېنځ هم يې پرنال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا څه وي
امّا، هغه بنه انګور چغــال وهي
څوک وای چې حق دې منم وي غواړه
څوک بيا مخامخ دې ســرمال وهي
چا ډامبرې لاړ په چڼو وړانه کـړه
بل بيا کښت ته مځکه په دوپال وهي
ماغو بنته تعمير دو منزله کـړمه
سرای مياڼځ کې جاهل بنا ديوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولې په شلاخوې کوتوال وهي
غلۍ سه ريشا، فرياد وچاته کړې
تاخوهم پره دی هم انديوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېښې نه پړ وړځې

ښېښې هغه کږدیو ته بیانه وړځې
زړه چې یې هابرګ کوته کوتلۍ دۍ

لیري په دوربین کې وړمعلومه سوه
توري دي کږ دۍ کلې وتلۍ دۍ

نه بلیږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخي اور لګېدلۍ دۍ

پاته، تښه، توره سوله دامینه
میږي، او ښان نسته تللۍ کلې دۍ

دلته پړلاښو باندې کاړګان ګرزي
شاو خوا اتڼ یې اچولۍ دۍ

بیابه هغه دې مینې ته رانسي
یو ځل چې کوته وړغورځېدلۍ دۍ

ځې د ښامار اړخ ته اتڼ اغ کوي
پلاړ د دې ښامار ریشا ځپلې دۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر ډول مستي نن وړځ کولای سي
هر قسم ډړی په چاوهلای سي
تانن دبي وسو واک اخیستئ دئ
تو له په یوه وندړ تړلای سي
تا د میادې لوی تور اودلئ دئ
ته لا هوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نزدې هدف ویشتلای سي
لوی کراته بازي چالاکي لري
هر ځای ځپل حریف راځملولای سي
حرص دي نه مړیږي چي هر څونه خوړ بے
هر څه په سرابنتوب سره خوړلای سي
ته کم آینده ته نظر واچوی
ځنگه نتیجه ځني ایستلای سي
وبنیه ړیښا چي دا ته څوک بنیي؟
ما ته دابنیلي رابنوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیت المال موزه کان

کښېږدئ ژر تلکي موزه کانو ته
دا د بیت المال رشوت خورانو ته
وې نیسئ ترڅو عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزا ګاني خائینانو ته
ونغاړئ کمبله د فساد، رشوت
وغورځوئ فرش و صادقانو ته
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ سر دې تاجرانو ته
چاکه حقیقت په توپک وویشتي
ټینګه چکه ورکړئ جاهلانو ته
هرڅوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار و خادمانو ته
نن ورځ ریښا هر ملت پوه سوی دئ
ځان به خوشي نکړي ناپوهانو ته

نه شرم نه حیا

مخ دې پرته کړه د هرچا میراث خوړه
حرام خوړه تاته وایمه مخ توره

د عالمه دې نه شرم، نه وا یه سته
چې د بل پتې دې لاندې کړ په زوره

جنتونه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندنې که دې غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصېږې پسله مرګه زموږ د پوره

د سیسې دې زما د ځکې باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زړه دې وایستم ذکوره

ولې دومرې بې غورې سوه په جهان کې؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

د رېشا د زړه د خروښه غلبلې دې
د فشار حمله بې واستوې ترګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library